sluoksniai, o sklypo Š dalyje fiksuoti aliuviniai sluoksniai.

2018 m. ištirtuose plotuose visiškai atidengti ir užfiksuoti XIX a. 8–9 dešimtmečiais – XX a. pradžioje čia stovėjusio pastato akmens mūro su mediniu rostverku pamatai bei aptiktos XVI–XIX a. I pusės struktūros – Dangės upės krantinių liekanos, tilto poliai ir medinis latakas. Tyrimų metu fiksuoti 1,5–2,5 m storio XIX–XXI a. kultūriniai sluoksniai, kuriuose rasta XVII–XIX a. radinių – akmens masės ir molinių puodų šukių, angobuotų lėkščių fragmentų, stiklinių butelių duženų, plokščiųjų koklių su juoda ir žalia glazūra, kaolininių pypkučių kotelių. Radiniai perduoti į MLIM.

Žvejų St. 2B

In 2018, a repeat investigation (previously conducted in 2003) was conducted on the plot (764 m^2) at Žvejų St. 2B, Klaipėda. Three areas (a total of 610 m^2) were excavated: Area 1 – 151 m^2, Area 2 – 156 m^2, and Area 3 – 303 m^2 (Fig. 1). The pile foundation of a stone wall with a timber raft from a building that stood there during the 1870s/1880s – early 20th century was completely exposed and recorded in the areas excavated in 2018 and structures from the 16th – first half of the 19th century were discovered: the remains of the River Dangė quay, bridge piles, and a wooden drain channel (Fig. 2). 1.5–2.5 m thick, 19th–21st-century cultural layers containing 17th–19th-century finds: sherds of stoneware and earthenware pots, fragments of engobed plates, glass bottle shards, fragments of panel stove tiles (*Blattkacheln*) with black and green glaze, and kaolin pipe stems were recorded during the investigation.

Nerijus Brazdeikis

Danės gatvė 19

2018 m. detalieji ir žvalgomieji archeologiniai tyrimai vykdyti sklype Danės g. 19, kur buvo pradėti Klaipėdos muzikinio teatro rekonstrukcijos darbai. Sklype priešprojektinius žvalgomuosius archeologinius tyrimus 2014 m. atliko D. Balsas (*ATL 2014 metais*, 2015, p. 616, nr. 91). Buvo aptikti XVIII a. pabaigos – XX a. kultūriniai sluoksniai bei XIX–XX a. pamatai. Remiantis istoriniais duomenimis, tiriamoje teritorijoje nuo XVI a. pradėjo kurtis Krūmamiesčio priemiestis. Sklype tikriausiai yra stovėję mediniai namai, kurie, kaip mini J. Tatoris, 1678–1757 m. buvo sudeginti ir nugriauti (Tatoris J., *Senoji Klaipėda: urbanistinė raida ir architektūra iki 1939 metų*, V., 1994, p. 63). Vėlesniuose istoriniuose planuose užstatymas žymėtas ties pagrindinėmis gatvėmis, o vidinė dalis nurodoma kaip neužstatyta. Po II Pasaulinio karo buvęs gatvių bei palei jas buvusios užstatymo linijos yra pakeistos. Tiek palei sklypą esanti Danės gatvė, tiek H. Manto gatvė pokariu nutiestos naujai, todėl ankstesnių pokariu nugriautų pastatų liekanos ir sklypų ribos nebeatitinka šiuo metu apibrėžto Danės g. 19 sklypo ribų.

Ankstesnių sklypo gretimybėje vykdytų archeologinių tyrimų duomenys rodo, kad ankstyviausi kultūriniai sluoksniai susiformavo XVIII a., nors juose buvo aptinkama ir pavienių XVII a. radinių (*ATL 2011 metais*, 2012, p. 400–403; *ATL 2012 metais*, 2013, p. 403–404; *ATL 2014 metais*, 2015, p. 616, nr. 91).

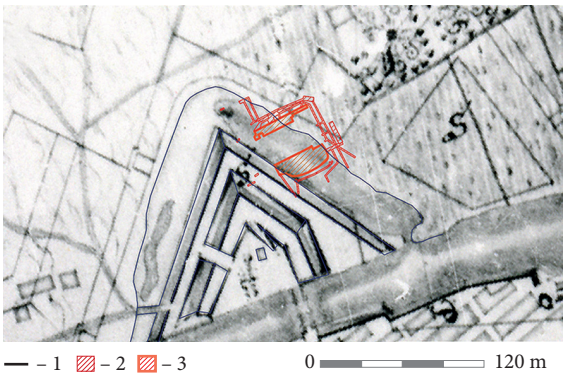
Detaliųjų archeologinių tyrimų metu iki įžemio buvo ištirtas 1227 m^2 plotas, žvalgytas apie 110 m^2 plotas. Surinkta apie 3500 vienetų XVI–XIX a. datuojamų radinių (1 pav.).

Tiriamuose plotuose po paviršiniu XX a. II pusės gruntu bei kelio dangomis aptikta poka-

riu suversto statybinio laužo bei anksčiau stovėjusių pastatų pamatai, plytų bei cementinių grindų liekanų. Dalis apgriautų pastatų, kurių liekanos buvo atidengtos tyrimų metu, užfiksuoti 1944 m. vokiečių darytoje Klaipėdos aerofotografijoje.

Sklype nuo 1,4–1,6 m iki 2,5 m gylio (H_{abs}0,00–0,20 m) fiksuotas XIX a. kultūrinio sluoksnio horizontas, kuriame išsiskyrė trys XIX a. infrastruktūrai priskirtini statybos etapai. Vėlyviausiam priklauso trys latakai, kuriais vanduo iš stovėjusių pastatų (?) buvo nuvestas link Dangės upės. Kiek ankstyvesnis už šiuos latakus buvo aptiktas karkasinio pastato ar mūrinio statinio rostverkas. Ankstyviausiam priskirtini sukalti masyvūs tašyti keturkampio skerspjūvio poliai, tarp kurių kai kur sudėtos vertikalios pusrūsio (?) lentos, jokių grindų pėdsakų nėra. Šių polių paviršius yra apie 1,2–1,4 m gylyje, o ilgis apie 4 m. Poliai gali būti datuojami XIX a. pradžia. Spėjama, kad tai arba buvusio masyvaus fachverkinio sandėlio karkaso elementai, arba jie yra susiję su buvusios XIX a. krantinės įtvirtinimais. Aukščiau buvusios struktūros sunaikintos statant XIX a. II pusės pastatus, taip pat sunaikintas ir jos aplinkoje buvęs kultūrinis sluoksnis (2 pav.).

Sklype nuo 2,5 m iki 3,8 m gylio (nuo H_{abs}0,00 m iki H_{abs}-1,80 m) yra supiltiniai sluoksniai su pavieniais radiniais: plytų bei čerpių nuolaužos, keramika datuojama XVIII–XIX a. Apie 3,5 m gylyje supiltiniame grunte vienoje vietoje aptikta 16 vienetų XVIII a. pabaigos – XIX a. pradžios monetų: 11 sidabrinių Friedricho II 3 grašių vertės bei 5 biloninės 3 grašių vertės Friedricho III monetos. Ankstyviausia sidabrinė Friedricho II moneta nukalta 1780 m.,

1 pav. Tyrimų plotai 1703 m. plane: 1 – bastiono kontūras; 2 – 2018 m. tyrimų vietos; 3 – naujai suprojektuotos pastato dalys. N. Brazdeikio brėž.

Fig. 1. Investigated areas in the 1703 plan: 1 – contours of the star fort; 2 – locations investigated in 2018; 3 – newly planned parts of the building.

2 pav. XIX a. užstatymo horizontas gynybinio griovio vietoje iš V. N. Brazdeikio nuotr.

Fig. 2. The 19th-century development horizon at the site of moat, as seen from the W.

3 pav. Dumblingas sluoksnis gynybinio griovio dugne, 4,5 m gylyje iš PV. N. Brazdeikio nuotr.

Fig. 3. The silty layer from the bottom of the moat at a depth of 4.5 m, as seen from the SW.

o vėlyviausia – Friedricho III biloninė moneta nukalta 1805 m.

Žemiau, apie 3,8–4,6 m gylyje (nuo H_{abs} -1,80 iki H_{abs}-2,60 m) fiksuotas dumblingos juosvos žemės sluoksnis su XVII a. radiniais ir gėlavandenių dvigeldžių moliuskų kiautais (3 pav.). Po juo slūgso sapropelio ir durpės sluoksniai be radinių. Pagal turimus geologinių tyrimų duomenis, šio sluoksnio apačia siekia 11,5 m gylį.

Remiantis archeologinių tyrimų duomenimis, sklype aptiktos struktūros siejamos su XVII–XVIII a. tilto ravelino gynybiniu grioviu, kuris užpiltas XIX a. Pačiame griovio dugne aptikta buitinės bei statybinės keramikos, stiklo šukių, metalo dirbinių, datuojamų XVII–XVIII a. Anksčiausias užstatymas griovio vietoje datuojamas XVIII a. pabaiga – XIX a. pradžia.

Danės St. 19

In 2018, an excavation and survey were conducted on the plot at Danės St. 19, where the reconstruction work on the Klaipėda State Music theatre has begun. During the investigation 1227 m^2 was excavated down to sterile soil and roughly 110 m^2 was surveyed. Approximately 3500 16th–19th-century finds were collected (Fig. 1).

The remains of buildings demolished during the Second World War, 19th-century storm drains, and fragments of 19th-century wood frame buildings were recorded during the investigation. It was determined that the plot at Danės St. 19 was at the site of the former moat of the Bridge (Tilto) Ravelin (Figs. 2, 3). The moat was filled in the 19th century.

KREKENAVA

Karolis Duderis

Tyrimai Krekenavos miestelyje

2018 m. Krekenavos (UK 17090) miestelio teritorijoje, Bažnyčios, Kęstučio, Laisvės, Sporto, Tilto gatvėse ir Birutės alėjoje tiestų požeminių elektros trasų vietose atlikti žvalgomieji tyrimai, kurių metu ištirtas 31 šurfas (bendras 32 m^2 plotas), žvalgymai atlikti 659 m ilgio trasų vietose (198 m^2 plotas) ir 3 technologinių prieduobių vietose (5,32 m^2 plotas).

Ankstesni tyrimai Krekenavoje vykdyti 2012 ir 2015 m. 2012 m. A. Petrulienė atliko žvalgomuosius tyrimus Birutės aikštės teritorijoje. Ištirta 14 šurfų, bendras 31,5 m^2 plotas, aptiktas XVII–XVIII a. kultūrinis sluoksnis su šiuo laikotarpiu datuojamais radiniais. Archeologiškai vertingas kultūrinio sluoksnio horizontas fiksuotas 0,6–1,4 m gylyje. Aukščiau fiksuoti XIX–XX a. datuojami sluoksniai. Taip pat rasti XVIII–XIX a. pastato pamatai (*ATL 2012 metais*, 2013, p. 408–409). 2015 m. Tilto g. 4 sklype